

ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ

THE ADMINISTRATION FACTORS OF CIVIL AVIATION TRAINING CENTER TO THE EXCELLENCE

ธัญญรัตน์ คำเพราะ¹, ผศ.ดร.สงวน อินทร์รักษ์², ผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์³, ผศ.ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์⁴

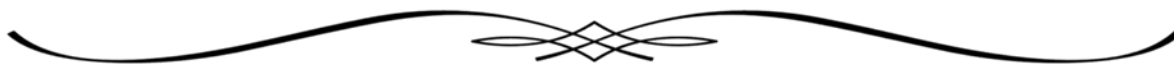
Thanyarat Khamproh¹, Sangau Inrak², Prasert Intarak³, Mattana Wongthanomsk

¹นักศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

⁴อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Received : May 10,2018

Revised : June 21,2018

Accepted : August 6,2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ 2) ผลการยืนยันปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ วิธีการดำเนินงานวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาตัวแปรปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ 2) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ 3) การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ 4) ผลการยืนยันปัจจัยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบแสดงความคิดเห็น แบบยืนยันปัจจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ผู้บริหาร หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่สอนในสถาบันการบินพลเรือน 2) ศิษย์ปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ที่สถาบันการบินพลเรือนทั้งภาคพื้นและภาคอากาศ 3) ศิษย์เก่าที่จบการศึกษาจากสถาบันการบินพลเรือนภายใน 15 ปี จำนวนกลุ่มละ 126 คน รวมทั้งหมด จำนวน 378 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ และการยืนยันปัจจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ 1) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 2) การจัดการองค์กร 3) ความเป็นผู้นำองค์กร 4) มาตรฐานหลักสูตร และ 5) คุณภาพอาจารย์

2. ผลการยืนยันปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ทั้ง 5 ปัจจัย มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับทฤษฎีของการวิจัย

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือน,ความเป็นเลิศ

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the administration factors of Civil Aviation Training Center to the excellence, and 2) the result of confirmation of the administration factors of Civil Aviation Training Center to the excellence. There were 4 steps of the research procedures as follows: 1) study the variable concerning the administration factors of Civil Aviation Training Center to the excellence, 2) develop opinionaire 3) analyze the administration factors of Civil Aviation Training Center to the excellence 4) confirm these factors. The data was collected by semi-structured interview, opinionnaires and factors verification form. The sample consisted of 378 respondents from 1) administrators, head of departments and instructors who works in Civil Aviation Training Center 2) students 3) alumni who graduated from Civil Aviation Training Center within 15 years. The statistic used in data analysis were frequencies, percentage, means, standard deviation, exploratory factor analysis, and confirmed element model.

The research finding revealed that:

1. The administration factors of Civil Aviation Training Center to the excellence consist of 5 factors which were 1) the educational facilities 2) the organizational management 3) presidency 4) the standard of courses/curriculum and 5) the qualities of instructors
2. The result of confirmation of the administration factors of Civil Aviation Training Center to the excellence were found that 5 factors were accurate, propriety, feasible and utility to theory of this research.

Keywords: Administration, factors Civil Aviation Training Center, The Excellence

ภูมิหลัง

อุตสาหกรรมการบินเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสัมพันธ์กับอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจโลก เนื่องด้วยลักษณะทางธุรกิจมีความผันผวนปรับตัวขึ้นลงตามปัจจัยแวดล้อมของเศรษฐกิจ จากภาวะเศรษฐกิจโลกและการค้าระหว่างประเทศที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ปริมาณการเดินทางทางอากาศขยายตัวค่อนข้างดี ข้อมูลจากบริษัทโบอิง [1] ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องบินรายใหญ่ของโลก ได้คาดการณ์แนวโน้มในระยะยาวสำหรับจำนวนผู้โดยสารและการขนส่งสินค้าทางอากาศในอนาคต เพื่อนำมาพยากรณ์แนวโน้มอุตสาหกรรมการบิน โดยมีการคาดการณ์ว่า ในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีความต้องการเครื่องบินใหม่ มากกว่า 39,600 ลำ คิดเป็นมูลค่ากว่า 5.6 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยทวีปเอเชียจะมีสัดส่วนความต้องการเครื่องบินมากที่สุดในระหว่างปี 2558-2577 ปริมาณความต้องการของเครื่องบินนั้นแบ่งเป็นเครื่องบินประเภททางเดินเดี่ยว (Single Aisle) ประมาณ 28,100 ลำ ซึ่งเป็นไปตามอัตราการขยายตัวของสายการบินต้นทุนต่ำและนำไปทดแทนเครื่องที่เก่าหรือเครื่องที่มีประสิทธิภาพต่ำ ในขณะที่ความต้องการเครื่องบินพิสัยไกล (Long Haul) ในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีความต้องการอีก ประมาณ 9,100 ลำ เพื่อนำมาใช้ในการเปิดตลาดใหม่ของสายการบิน ดังนั้นเพื่อตอบใจยุทธศาสตร์ขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และสอดคล้องกับภาครัฐที่มีนโยบายผลักดันส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมการบิน จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพการผลิตบุคลากรขึ้นมารับธุรกิจการบินและธุรกิจต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักบิน วิศวกร ช่างซ่อมอากาศยาน พนักงานสายการบิน และบุคลากรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบิน โดยบุคลากรสายอาชีพเหล่านี้ต้องเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ด้านเทคนิคระดับสูง มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์การทำงาน ดังนั้น ปัจจัยสู่ความสำเร็จประการหนึ่งของการพัฒนา

อุตสาหกรรมการบิน คือ การพัฒนากำลังคนให้มีความสามารถ และความพร้อมในการตอบสนองต่อความต้องการของ อุตสาหกรรมการบินที่ขยายตัวในอนาคต ทั้งนี้สถาบันการศึกษาด้านการบินต้องมีมาตรฐานที่สูงเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับ นักศึกษา ผลิตบุคลากรที่เข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมการบินให้มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน สามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ประกอบการได้ โดยกระทรวงคมนาคมในฐานะหน่วยงานหลักที่ รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย และกำกับดูแลเพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการบินของประเทศ ได้มอบหมายนโยบายใน เรื่องของการส่งเสริมและการพัฒนาบุคลากรด้านการบินให้เป็นหน้าที่ของสถาบันการบินพลเรือน ปัจจุบันสถาบันการบินพล เรือน (สบพ.) มีภารกิจหลัก ดังนี้ 1) ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการบินให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลอย่าง เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศและสอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค 2) ศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยี และ บริการด้านการขนส่งทางอากาศ เผยแพร่ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการและเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขันของระบบขนส่งทางอากาศภายในภูมิภาคเอเชีย 3) เพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการซ่อมบำรุง อากาศยาน 4) ขยายการให้บริการอากาศยานและสร้างบริการใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบิน เพื่อฝึกทักษะการ ปฏิบัติงานจริงให้กับนักศึกษาและให้บริการกับหน่วยงานภายนอก 5) สนับสนุนกรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม ใน การดำเนินงานตามนโยบายของภาครัฐ ให้เป็นไปตามพันธกรณีตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และ ดำเนินการทดสอบบุคลากรด้านการบินเพื่อขอรับใบอนุญาตบุคคลตามที่ได้รับการมอบหมาย [2] สถาบันการบินพลเรือนเป็น สถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านการบินที่มีความครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตรการเรียนการสอนมากที่สุด และได้รับการรับรอง จากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และตามมาตรฐานจากองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) โดยได้รับการรับรองเป็นสมาชิกประเภทสามัญ (Full Member, ICAO TRAINAIR PLUS Programme) ได้รับการรับรองจาก องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ซึ่ง สบพ. จะสามารถพัฒนาและจัดหลักสูตรการฝึกอบรม และสามารถนำ หลักสูตรฝึกอบรมของประเทศสมาชิกร่วมจัดการเรียนการสอนให้กับหน่วยงานด้านการบินทั้งในและต่างประเทศได้ ซึ่งเป็น การตอบสนองกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมการบิน ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางซ่อมบำรุง อากาศยานและการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการขนส่งทางอากาศให้มีมาตรฐานระดับสากล อย่างไรก็ตาม การดำเนินงาน ที่ผ่านของสถาบันการบินพลเรือนยังพบว่ายังมีข้อจำกัดหลายประการ ทั้งปัจจัยแวดล้อมภายนอกและปัจจัยแวดล้อมภายใน ที่ส่งผลโดยตรงในการผลิตบุคลากรด้านการบิน ปัจจัยแวดล้อมภายนอก ได้แก่ 1) การเปิดเสรีด้านการศึกษาในอาเซียน ก่อปรกับกระแส ด้านการบินที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน จะส่งผลให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาเปิดสอนใน หลักสูตรด้านการบินเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการแข่งขันสูงขึ้น 2) การขาดเสถียรภาพทางการเมืองของไทย ส่งผลให้การดำเนิน นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบิน สบพ. ตลอดจนกิจกรรม การเรียนการสอนอาจต้องหยุดชะงักลง 3) การผลิตศิษย์การบินและผู้ เข้าฝึกอบรมของสบพ. ในแต่ละปีขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ว่าจ้างและผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมการบิน 4) ค่านิยม การศึกษาไทยที่ยึดติดกับการส่งเสริมให้เด็กเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ จึงทำให้มีเพียงคนกลุ่มน้อยเท่านั้นที่สนใจใน งานด้านช่างซ่อมบำรุงรักษาอากาศยาน 5) เทคโนโลยีทางการบินที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น เครื่องบินการปฏิบัติการ เครื่องบิน การจัดการจราจรทางอากาศ และพลังงานทางด้านการบิน ทำให้ สบพ. ต้องนำเข้าเทคโนโลยีการสอนและวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องบิน ห้องฝึกบินจำลองและระบบซอฟต์แวร์ต่างๆ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูง ในขณะที่ปัจจัยแวดล้อม ภายในที่ส่งผลต่อการผลิตบุคลากร ได้แก่ 1) ขาดการนำแผนองค์กรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม 2) โครงสร้าง องค์กรไม่เหมาะสมกับภารกิจในปัจจุบันและอนาคต 3) วัฒนธรรมองค์กรยังอ้างอิงตามระบบราชการ 4) ขาดการสำรวจ ความพึงพอใจและความต้องการของกลุ่มลูกค้า 5) ภาวะเบียดเบียนบังคับในการดำเนินงานยังไม่ได้มีการแก้ไขให้เหมาะสม

กับสถานการณ์ปัจจุบันทำให้ สบพ. ไม่สามารถที่จะรองรับกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและภาวะการแข่งขันได้อย่างทันกาล 6) ขาดการตลาดเชิงรุกเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม 7) ครูอาจารย์ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 8) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังขาดความสมบูรณ์ในการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ทั้งด้านการเรียนการสอนและการบริหาร 9) การพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ยังไม่มีการพัฒนาเชิงรูปธรรม 10) ขาดการวางแผนกำลังคนในระยะยาว (Manpower) ทั้งในส่วนของเตรียมความพร้อมกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ และขาดการป้องกันการสูญเสียกำลังคนในองค์กร 11) มีต้นทุนการดำเนินงานสูง 12) อาคารสถานที่เก่าและห้องเรียนมีไม่เพียงพอ 13) รูปแบบสื่อการสอนยังไม่สามารถตอบสนองกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน [3]

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การทราบบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นแนวทางวิธีการ ในการบริหารสถาบันการbinพลเรือิน จึงมีความสำคัญในการปรับปรุงการบริหารเพื่อให้สถาบันการbinพลเรือินเป็นผู้นำในการพัฒนาบุคลากรด้านการbinให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมการbinพัฒนาการบริหารการจั้ดการองค้กร พัฒนาการจั้ดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการbinให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศ
2. เพื่อทราบผลการยืนยันบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้า ตัวแปรเกี่ยวกับบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1.1 ศึกษา ค้นคว้า วรรณกรรม ประเภทตำรา เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แบบปฏิสัมพันธ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Method)

1.3 ประมวลตัวแปรบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมงานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ มาสังเคราะห์สรุปตัวแปรทั้งหมด เพื่อนำไปสร้างกระทงคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 นำตัวแปรบัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือินสู่ความเป็นเลิศมาสร้างและพัฒนาเป็นเครื่องมือการวิจัย ในรูปแบบสอบถามความคิดเห็น (Opintionnaire) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)

2.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เครื่องมือการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และจะพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.6-1.00 เพื่อสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

2.3 ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร หัวหน้าแผนก และอาจารย์ของสถาบันการบินพลเรือน 2) ศิษย์ปัจจุบัน 3) ศิษย์เก่าที่จบการศึกษาจากสถาบันการบินพลเรือนภายใน 15 ปี รวมทั้งหมด 39 คน รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alfa coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.986

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบจับกลุ่ม (matching group) จำนวนทั้งหมด 378 คน

3.2 รวบรวมและวิเคราะห์ปัจจัย ด้วยวิธีการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis: EFA) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทราบปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ

ขั้นที่ 4 ยืนยันปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ด้วยแบบยืนยันปัจจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ” ได้ข้อค้นพบ ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ มี 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่ 1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (the educational facilities) ปัจจัยที่ 2 การจัดการองค์กร (the organizational management) ปัจจัยที่ 3 ความเป็นผู้นำองค์กร (presidency) ปัจจัยที่ 4 มาตรฐานหลักสูตร (the standard of courses/curriculum) ปัจจัยที่ 5 คุณภาพอาจารย์ (the qualities of instructors)

ปัจจัยที่ 1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัย ระบบห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้า มีห้องสมุดที่มีตำราและวารสารด้านการบินที่มีความทันสมัยหลากหลายและเพียงพอ การจัดให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดทำรายวิชาการบินและรายละเอียดหลักสูตรให้กับผู้เรียนตรงตามมาตรฐานองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ การปรับปรุงเอกสาร ตำราด้านการบินให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง อุปกรณ์การเรียนการสอนและเครื่องมือช่วยสอนทางด้านการบินที่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนการสอนและเครื่องมือช่วยสอนทางด้านการบินเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน และห้องเรียนและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกด้านการบินมีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน สถาบันมีการจัดทำแผนการบริหารงบประมาณอย่างมีระบบ สถาบันมีการบริหารการเงินสินทรัพย์ และอาคารสถานที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ 2 การจัดการองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง สายบังคับบัญชา หน้าที่ความรับผิดชอบ และความเป็นเอกภาพขององค์กรที่ชัดเจน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน ให้มีความชัดเจน สะดวกและรวดเร็ว รูปแบบการจัดการและสร้างคุณค่าร่วมในองค์กร การกำหนดภาระงานหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโดยยึดหลักกระจายอำนาจตามสายบังคับบัญชา มีสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน ความตระหนักถึงศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และวัฒนธรรมองค์กรของการทำงานร่วมกันยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน มีความโปร่งใส ยุติธรรม และมีเหตุผล ไม่เลือกปฏิบัติ การบริหารจัดการคุณภาพแบบองค์รวมมุ่งเน้นให้อาจารย์ บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันออกความคิดเห็น การวางแผน การบริหารจัดการโดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ระบบรวมองค์ความรู้ของบุคลากร ระบบการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge management) ระบบประเมิน

ตนเอง การรายงานผลประเมินตนเองต่อสาธารณชน การจัดทำวิสัยทัศน์ร่วมกันตามขั้นตอน การประเมินและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์เพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ปัจจัยที่ 3 ความเป็นผู้นำองค์กร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถาบันมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ศรัทธาเชื่อถือ มีเป้าหมายชัดเจนในการบริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก เป็นผู้สร้างจิตใต้สำนึกของบุคลากรทุกคนให้มีความรับผิดชอบร่วมกัน เป็นผู้สร้างวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน มีความรู้ในกระบวนการเรียนการสอน ผลักดันให้มีการเรียนการสอน ที่เกิดการพัฒนาแก่ผู้เรียน สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจแก่อาจารย์และบุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้กำลังใจแก่อาจารย์ในการพัฒนาการเรียนการสอน และมีการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ความสามารถตลอดเวลา

ปัจจัยที่ 4 มาตรฐานหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรได้รับการรับรองจากสำนักงานการbinพลเรือนแห่งประเทศไทย มีการควบคุมมาตรฐานการเรียนการสอนตามที่ได้รับรองหัวข้อของหลักสูตร มีองค์ประกอบตรงตามมาตรฐานองค์การการbinพลเรือนระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ตรงตามมาตรฐานองค์การการbinพลเรือนระหว่างประเทศ ระยะเวลาในการเรียนตรงตามมาตรฐานองค์การการbinพลเรือนระหว่างประเทศ มีการวางแผนตรงตามมาตรฐานองค์การการbinพลเรือนระหว่างประเทศ มีความหลากหลายครอบคลุมสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการbin และการจัดการเรียนการสอนที่นำไปใช้ได้จริง

ปัจจัยที่ 5 คุณภาพอาจารย์ หมายถึง อาจารย์มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติ ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐาน มีเทคนิคการติดตามการประเมินผลของผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีการนำสื่อการสอนที่มีคุณภาพมาใช้ มีกระบวนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร มีการสอนที่กระตุ้นความคิดของผู้เรียน

2. ผลการยืนยันปัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ทั้ง สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อ การจัดการองค์กร ความเป็นผู้นำองค์กร มาตรฐานหลักสูตร และคุณภาพอาจารย์ จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญยืนยันว่า ปัจจัยทั้ง 5 มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ได้ปัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่สำคัญรวมทั้งสิ้น 5 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อ 2) การจัดการองค์กร 3) ความเป็นผู้นำองค์กร 4) มาตรฐานหลักสูตร 5) คุณภาพอาจารย์ โดยที่ปัจจัยทั้งหมดนี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ปัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยพหุปัจจัย มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎี กล่าวคือสอดคล้องกับแนวความคิดการบริหารของฮอยและมิสเกล [4] ที่กล่าวไว้ว่าปัจจัยการบริหารสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้ 1) มุ่งสัมฤทธิ์ผล (achievement orientation) 2) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ (educational leadership) 3) มีความสอดคล้องและกลมเกลียว (consensus and cohesion) 4) หลักสูตรมีคุณภาพและให้โอกาสในการเรียนรู้ (curriculum quality/ opportunity to learn) 5) บรรยากาศของสถานศึกษา (school climate) 6) บรรยากาศในชั้นเรียน (classroom climate) 7) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (parental involvement) 8) ศักยภาพในการประเมิน (evaluative potential) 9) การใช้เวลาในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (effective learning time) 10) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (structured instruction) 11) มีการเรียนรู้แบบอิสระ (independent learning) 12) มีการปรับการจัดการเรียนการสอน (adaptive instruction) 13) มีการให้ข้อมูลย้อนกลับและมีการเสริมแรง (feedback and reinforcement) สอดคล้องกับแนวคิดของคอตเตอร์

[5] ได้อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ (successful school) ไว้ดังนี้ 1) มีการสร้างความรู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องด่วน 2) มีการกำหนดวิธีการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ 3) มีการสร้างวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ 4) มีการสื่อสารให้เข้าใจวิสัยทัศน์อย่างทั่วถึงทั้งองค์กร 5) มีการมอบอำนาจแก่บุคคลต่างๆ ทำตามวิสัยทัศน์นั้น 6) มีการวางแผนที่หวังผลสำเร็จในระยะสั้น 7) มีการดำรงการปรับปรุงพัฒนาการผลิตต่อไปอย่างต่อเนื่อง 8) มีความเป็นสถาบันที่มีแนวทางเลือกใหม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ [6] ได้อธิบายสถานศึกษาที่มีรูปแบบความเป็นเลิศ (school excellence model: SEM) ในประเทศสิงคโปร์ไว้ ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำ (leadership) เป็นวิธีการนำโรงเรียนและระบบการนำโรงเรียน โดยใช้คุณค่าที่มีอยู่และเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนรวมทั้งผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และทำให้โรงเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม 2) การวางแผนกลยุทธ์ (strategic planning) เป็นวิธีการที่โรงเรียนสร้างกลยุทธ์ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มุ่งเน้นทิศทางเชิงกลยุทธ์โดยการวางแผนปฏิบัติการพัฒนาเพื่อสนับสนุนทิศทางปรับใช้แผนและกำกับติดตามการปฏิบัติงาน 3) การบริหารบุคลากร (staff management) เป็นวิธีที่โรงเรียนพัฒนาและใช้ประโยชน์จากศักยภาพของพนักงานอย่างเต็มที่ ในการสร้างโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ 4) ทรัพยากร (resources) เป็นการบริหารจัดการทรัพยากรภายในและทรัพยากรจากภายนอกให้มีส่วนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการดำเนินการของกระบวนการ 5) กระบวนการมุ่งเน้นผู้เรียน (student-focused processes) วิธีการในการออกแบบของโรงเรียน เช่น การปฏิบัติการบริหารจัดการและการปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญในการให้การศึกษารวมของโรงเรียน และทำงานต่อการเสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี 6) ผลลัพธ์ด้านการบริหารและการดำเนินงาน (administrative and operational results) อะไรบ้างที่ทำให้สถานศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ซึ่งเกิดจากความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา 7) ผลลัพธ์ด้านบุคลากร (staff results) ว่ามีอะไรบ้างที่สถานศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ซึ่งเกิดจากการฝึกอบรมและการพัฒนาและขวัญกำลังใจของบุคลากร 8) ผลลัพธ์ด้านเครือข่ายและสังคม (partnership and society results) ว่ามีอะไรบ้างที่สถานศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ของเครือข่าย และชุมชนในภาพรวม 9) ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (key performance results) เพื่อชี้วัดว่าอะไรที่สถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาแบบองค์รวมของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สถานศึกษาสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการจากการศึกษา

ในปัจจุบันการบริหารสถานบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศทั้ง 5 ปัจจัยนี้ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ สามารถอภิปรายผลในแต่ละปัจจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นปัจจัยการบริหารสถานบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.633 - 0.806 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 56.556 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 47.130 มีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ค้นพบในลำดับที่ 1 มีตัวแปรที่บรรยายปัจจัยนี้จำนวน 12 ตัวแปร ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา [7] ที่ประกอบด้วย 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียน การสอน การประเมิน ผู้เรียน 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดให้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นหนึ่งในองค์ประกอบในการประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร เนื่องจากสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีผลต่อการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่รวมถึง ความพร้อมทางกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ การกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายและอื่นๆ รวมทั้งการบำรุงรักษาที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาพร้อมกับผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนมีหลายประการ ได้แก่ ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ที่พักของนักศึกษา ฯลฯ และความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ วารสาร ฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น แหล่งเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สิ่งสนับสนุนเหล่านี้ต้องมีปริมาณเพียงพอ และมีคุณภาพพร้อมใช้งานทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของอะมิเลียแฮสบูลา และคณะ [8] วิจัยความพร้อมและประสิทธิภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล ในประเทศอินโดนีเซีย พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญกับคุณภาพของการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีผลโดยตรงกับการบรรลุคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ความพร้อมและประสิทธิภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อความจำเป็นสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรแฮม เบรเวท และ แมททิว เกรฟ [9] วิจัยเรื่อง การฝึกอบรมผู้สอบสวนอุบัติเหตุของเครื่องบินผ่านเครื่องจำลองที่มีความแม่นยำสูง (high fidelity simulation) พบว่า การสอบสวนอุบัติเหตุของเครื่องบินนั้นเป็นส่วนสำคัญของการจัดการความปลอดภัย ผู้สอบสวนจำเป็นจะต้องมีทักษะในหลายๆ ด้านและต้องได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะต่างๆ ผ่านการฝึกอบรมที่เหมาะสม ดังนั้นผู้สอบสวนจึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมผ่านเครื่องจำลองที่มีความแม่นยำสูง (high fidelity simulation) เพื่อพัฒนาให้ผู้สอบสวนมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน

2. ปัจจัยด้านการจัดการองค์กร เป็นปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.603 - 0.758 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 6.402 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.335 มีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ค้นพบในลำดับที่ 2 มีตัวแปรที่บรรยายปัจจัยนี้ จำนวน 10 ตัวแปร ข้อค้นพบด้านการจัดการองค์กรดังกล่าวนี้ มีความสำคัญและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กร เพราะบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของอำนาจหน้าที่ลักษณะของงานรวมทั้งการประสานงานและการสื่อสารภายในองค์กรทำให้เกิดความชัดเจนในบทบาทและหน้าที่ ดังนั้น การจัดการองค์กรจึงมีความสำคัญต่อการสื่อสาร การปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการองค์กร มีได้หลายวิธีสุดแต่แต่ลักษณะขององค์กร การจัดการองค์กรให้เหมาะสม ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยความเป็นเลิศตามแนวคิดของปีเตอร์และวอลเตอร์แมน [10] ที่ประกอบด้วย 1) โครงสร้าง (structure) 2) กลยุทธ์ (strategy) 3) บุคลากร (staff) 4) รูปแบบ (styles) 5) ระบบ(systems) 6) คุณค่าร่วม (shared values) และ 7) ทักษะ (skills) สอดคล้องกับงานวิจัยของโทนี ไชล์ [11] ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบของสถานศึกษาที่มีมาตรฐานสากลในประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า 1) มหาวิทยาลัยควรมีวิธีการในการวัดและเปรียบเทียบ ผลิตภัณฑ์ บริการ เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเองให้ดีขึ้น 2) มีการกำหนดวิธีการดำเนินงานกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างชัดเจน 3) มีการกำหนดคุณภาพคุณค่าความสำเร็จที่ชัดเจน 4) มีการจัดการโครงสร้างองค์กร 5) มีช่องทางการประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่รู้จัก 6) มีกฎระเบียบที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร 7) มีนโยบายที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา บุรณะเดชาชัย [12] ในเรื่อง การบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่พบว่า ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ 1) ผู้บริหารศูนย์ 2) การบริหารจัดการศูนย์ 3) โครงการสร้างบังคับบัญชาศูนย์ และ 4) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งในปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์นั้น มีความสำคัญและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กร เพราะการบริหารจัดการศูนย์นั้น จะต้องมีการกำหนดโครงสร้างสายบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเป็นเอกภาพของการบังคับบัญชาที่ชัดเจนกำหนด

กฎระเบียบในการทำงานสู่ความสำเร็จและจัดเป็นฝ่ายบริหาร ฝ่ายการสอน และมีการกำหนดภาระงานหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำองค์กร เป็นปัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.656 - 0.752 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 4.365 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 3.638 มีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ค้นพบในลำดับที่ 3 มีตัวแปรที่บรรยายปัจจัยนี้ จำนวน 12 ตัวแปร ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของแฮมมอนด์ ฮิลแมนและมอร์ติเมอร์ [13] ที่ได้กล่าวปัจจัยการบริหารโรงเรียนไว้ 11 ประการ โดยที่ปัจจัยประการแรกสุด คือ ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ที่ประกอบด้วย 1) มีความมั่นคงและชัดเจนของวัตถุประสงค์ขององค์กร และบริหารเชิงรุก สร้างทีมงานบริหารของโรงเรียน 2) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการหลักสูตร การตัดสินใจและการใช้นโยบายต่างๆ 3) สร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์สว่างแสง [14] ในเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชน โครงสร้างการบริหารแบบกระจายอำนาจ การวางแผนกลยุทธ์เชิงรุก การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การจ้างครูชาวต่างชาติ กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการสร้างเครือข่ายโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัฐพล ศรีบุญนาค [15] เรื่องการพัฒนากาการบริหารของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในประเทศไทย จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแทบทุกแห่ง ได้ให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายอย่างประหยัด และมุ่งเพิ่มรายได้จากการดำเนินภารกิจหลักขององค์กร มหาวิทยาลัยอื่น ได้แก่ การจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย และการบริการสังคมทางวิชาการ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้ก็เพื่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน ข้อสังเกต คือ เมื่อการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายอย่างประหยัด และมุ่งเพิ่มรายได้ เทคนิคการพัฒนากาการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณ จึงมุ่งไปที่การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break-Even Point) ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อาทิ การควบคุมค่าใช้จ่าย กำหนดอัตราค่าเช่าสถานที่ การให้เช่าสถานที่การจัดการเรียนการสอน การประชุมสัมมนา ระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

4. ปัจจัยด้านมาตรฐานหลักสูตร เป็นปัจจัยการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.740 - 0.775 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 3.397 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.831 มีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ค้นพบในลำดับที่ 4 มีตัวแปรที่บรรยายปัจจัยนี้ จำนวน 6 ตัวแปร ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ [16] ที่มีการกำหนดมาตรฐานของหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศกำหนด โดยมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศนั้น เป็นแนวทางในการดำเนินการเรียนการสอนให้มีหลักสูตรมีมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศยังมีโปรแกรมเดอะเทรนแอร์พลัส (The TRAINAIR PLUS Programme) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ในการตั้งขึ้นเพื่อให้หน่วยงานด้านการฝึกอบรมของกลุ่มประเทศสมาชิก มีแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงและแลกเปลี่ยนหลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ ของกลุ่มประเทศสมาชิกให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน โดยองค์การการบินระหว่างประเทศ (ICAO) เป็นหน่วยงานในการรับรองมาตรฐานในการฝึกอบรมเหล่านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของลิ้ม เยี้ยว ก็ [17] ศึกษาเรื่อง วิวัฒนาการของการฝึกอบรมช่างอากาศยาน พบว่า 1) ควรมีหลักสูตรที่ทันสมัยปรับเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่

เกิดขึ้นในปัจจุบัน 2) หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ 3) มีการฝึกความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพ และความเชี่ยวชาญในสาขาที่เรียน 4) มีการฝึกงานกับสถานประกอบการ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของคักดี ชมชุม [18] ที่ศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัดการการศึกษาด้านอุตสาหกรรมการบิน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัดการการศึกษาด้านอุตสาหกรรมการบินประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านเรียนการสอน 2) มาตรฐานด้านผู้สอน 3) มาตรฐานด้านหลักสูตร 4) มาตรฐานด้านผู้เรียน 5) มาตรฐานด้านเครือข่ายพัฒนาผู้เรียน 6) มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพ และ 7) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา โดยอธิบาย องค์ประกอบที่ 3 มาตรฐานหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีระยะเวลาในการเรียนตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ มีการวางแผนของหลักสูตรตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ มีรายวิชาตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ มีคุณสมบัติของนักเรียนตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ องค์ประกอบหลักสูตรมีหัวข้อของตรงตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ คุณสมบัติของนักเรียนตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ มีความยืดหยุ่นของหลักสูตรตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ และตำราและวารสารด้านการบินมีความทันสมัยหลากหลายและเพียงพอ

5. ปัจจัยด้านคุณภาพอาจารย์ เป็นปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.615 - 0.689 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 2.282 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.902 มีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ค้นพบในลำดับที่ 5 มีตัวแปรที่บรรยายปัจจัยนี้ จำนวน 7 ตัวแปร ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของของลอร์ล่า ไพอวาส [19] ศึกษาแนวทางความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และเส้นทางการเรียนจากสถานประกอบการท่ามกลางการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพนั้น ต้องได้รับการฝึกฝนจากผู้เชี่ยวชาญ และมีความร่วมมือกันระหว่างสถาบันการศึกษาทางวิชาชีพและผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมนั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะทางด้านวิชาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อเพิ่มการฝึกฝนและการอบรมเข้าไปในการศึกษาวิชาชีพเฉพาะทาง ด้วยการดูแลของผู้เชี่ยวชาญ จะทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเจมส์ จาคอบ [20] วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพในมหาวิทยาลัย ที่มีมาตรฐานสากล พบว่า 1) อาจารย์ต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาชีพนั้นๆ 2) มีการพัฒนาอาจารย์ให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น 3) อาจารย์และผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนกันทางความคิดและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 4) อาจารย์มีการสอนที่มีประสิทธิภาพ 5) มีการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์เพื่อพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ ดวงสุวรรณ [21] ที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง ประกอบด้วย 1) ผู้นำองค์กร 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การสร้างเครือข่าย 6) งบประมาณ 7) การบริหารการเปลี่ยนแปลง และ 8) การประกันคุณภาพ โดยการพัฒนาบุคลากรนั้น มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง ซึ่งมหาวิทยาลัยเฉพาะทางควรมีการสร้างเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพคณาจารย์ เช่น โปรแกรมสำเร็จรูปและให้ทุกคนสามารถเข้าถึงเครื่องได้

จากตรวจสอบและยืนยันปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 7 ท่าน มีความเห็นว่า ปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ที่ประกอบด้วย สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การจัดการองค์กร ความเป็นผู้นำองค์กร มาตรฐานหลักสูตร และคุณภาพอาจารย์ มีความเหมาะสม มีความถูกต้องครอบคลุม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีต่อปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่

ความเป็นเลิศ สรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน เห็นว่า ควรมีการนำไปใช้ให้ครบทุกปัจจัย เนื่องจากปัจจัยทั้งหมดมีความเหมาะสม ครอบคลุมทุกมิติของงานด้านการศึกษาและยังสอดคล้องบริบทของสถาบันการbinพลเรือนอีกด้วย ปัจจัยดังกล่าวสามารถนำสถาบันการbinพลเรือนไปสู่ความเป็นเลิศได้ ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ยังให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละปัจจัย โดยแนะนำปัจจัยด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ให้สถาบันการbinพลเรือนมีสถานที่ออกกำลังกาย ศูนย์กีฬา เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันการbinพลเรือนได้ผ่อนคลาย และเป็นการดูแลสุขภาพ ทั้งนี้ยังสามารถลดภาระค่ารักษาพยาบาลของสถาบันการbinพลเรือนได้อีกด้วย ปัจจัยด้านการจัดการองค์กร ต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุน คือ นโยบายของประเทศไทยที่มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางการbinในภูมิภาค การสนับสนุนของรัฐบาลที่จะต้องเข้าใจและให้การสนับสนุนสถาบันการbinพลเรือนในทุกๆ ด้าน ได้แก่ นโยบาย งบประมาณ และอื่นๆ อย่างจริงจัง การกำหนดนโยบายของสถาบันการbinพลเรือนในการมุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างชัดเจน บทบาทฝ่ายบริหารระดับสูงตั้งแต่คณะกรรมการสถาบันการbinพลเรือน ลงมาถึงผู้ว่าการสถาบันการbinพลเรือน บุคลากรในองค์กรทุกระดับต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีจิตสำนึกในหน้าที่ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร จำเป็นจะต้องกำหนดและสร้างเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาต่างๆ ทั้งฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหารของสถาบันการbinพลเรือน ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำองค์กร ผู้นำองค์กรนั้นจำเป็นต้องมีความชัดเจนในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถาบันการbinพลเรือนอย่างเป็นรูปธรรมและผลักดันให้เกิดขึ้นโดยเร็ว ทั้งในด้านการพัฒนาองค์กร และหลักสูตร และเน้นการพัฒนาบุคลากรตามสายงาน ผู้นำองค์กรควรมีการรับฟังและประชุมร่วมกันกับบุคลากรเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นอยู่ตลอดเวลา และควรมีการนำรูปแบบการประเมินแบบ 360 องศามาใช้ ปัจจัยด้านมาตรฐานหลักสูตร ควรมีการจำแนกตามหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการbinพลเรือน เนื่องจากแต่ละหลักสูตร มีการกำกับดูแลและรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานภายนอกที่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านคุณภาพอาจารย์ควรมีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ ต้องได้รับการอบรมและผ่านการประเมินจากหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานด้านการbin

ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ได้เสนอปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบริหารสถาบันการbinพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้สอนและผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้เข้ารับการศึกษา ปัจจัยด้านการเรียนการสอนและการจัดการทางการศึกษาต่างๆ เช่น การจัดการการลงทะเบียน เป็นต้น เพื่อให้มุ่งให้การbinสถาบันการbinพลเรือนไปสู่ความเป็นเลิศได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถาบันการbinพลเรือนควรนำรายละเอียดตัวแปรในทุกปัจจัย ไปวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งขององค์กร รวมทั้งโอกาสและอุปสรรคในการบริหารสถาบันการbinพลเรือน ที่จะทำให้การบริหารสถาบันนั้นบรรลุผลสำเร็จตามที่วางแผนไว้
2. ควรมีการนำข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทุกระดับได้ทราบ หรือใช้เป็นหัวข้อในการแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายในการกำหนดแนวทางการบริหารสถาบันการbinพลเรือนต่อไป
3. สถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านการบินควรพิจารณาปัจจัยและตัวแปรในแต่ละปัจจัย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารเพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านการบิน
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศในเชิงสหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ กับประสิทธิผลของการบริหาร ที่นำไปสู่ข้อค้นพบใหม่ในการบริหาร
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารสถาบันการบินพลเรือนสู่ความเป็นเลิศ กับสถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านการบินกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ในการบริหาร

เอกสารอ้างอิง

- [1] Boeing company. (2016). *Shape of the market, Current market outlook 2016-2035*. Retrieved May 3, 2017, from http://www.boeing.com/resources/boeingdotcom/commercial/about-our-market/assets/downloads/cmo_print_2016_final_updated.pdf
- [2] สถาบันการบินพลเรือน. (2558). *ภารกิจของสถาบันการบินพลเรือน*, เข้าถึงเมื่อ 14 เมษายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.catc.or.th/2015/index.php/th/our-missions>
- [3] สถาบันการบินพลเรือน. (2559). *แผนวิสาหกิจสถาบันการบินพลเรือนประจำปีงบประมาณ 2560-2564: 1-2*
- [4] Hoy, Wayne K, and Miskel, Cecil G. (2001). *Educational Administration: Theory Research and Practice*. New York: McGraw - Hill Inc.: 301.
- [5] Kotter, J.P. (1993). *What Leaders really do*. Harvard Business Review 63(3): 103-111.
- [6] Tee, N.P. (2003). *The Singapore School and the School Excellence Model*. Educational Research for Policy and Practice 2: 27-39.
- [7] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา*. 90-91
- [8] Hasbullah, Amilia, and et al. (2011). "A framework study of school facilities performance in public primary school of Batubara district in Indonesia" In *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 15: 3708-3712.
- [9] Braithwaite, Graham, and Greaves Matthew J. (2009). "Training Aircraft Accident Investigators Through High Fidelity Simulation" *Journal of Aviation Management*: 1-7.
- [10] Thomas, J. Peters, and Robert H. *Waterman Jr., in Search of Excellence: Lesson from American's Best Run, Companies*. New York: Harper and Row Publishers: 9-10.
- [11] Sheil, Tony.(2010). "Moving beyond university rankings: developing a world class university system in Australia", *Australian Universities' review* vol. 52: 69-76
- [12] สุชาติดา บุรณะเดชาชัย. (2556). "การบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน." *ปริญาดุษฎีนิพนธ์* สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร: บทคัดย่อ
- [13] Sammonds, P. Hillman and J. Mortimore. (1995). *Key characteristics of effective school a review of school effectiveness research*. A Report by the institute of education for the office for standard in education: 8.

- [14] สุรศักดิ์ สว่างแสง. (2552). “การพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ.” ในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย 2 (1).
- [15] นพรัฐพล ศรีบุญนาค. (2557). “การพัฒนาการบริหารของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในประเทศไทย” ในวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 1.
- [16] International Civil Aviation Organization. (2017) *Programme Description ICAO Global Aviation Training*, Retrieved March 15, 2017. from <http://www.icao.int/training/Pages/TPP-Programme-Description.aspx>
- [17] Khee, Lim, Yeow. (2009). “*Evolution of Aircraft Maintenance Training*” *Journal of Aviation Management*: 9-16
- [18] คงศักดิ์ ชมชุม. (2557). “มาตรฐานและตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัดการการศึกษาด้านอุตสาหกรรมการบิน” *ปริญญาคุณุณีพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร: บทคัดย่อ*
- [19] Pylvas, Laura. (2017). “*Finish WorldSkills achievers' vocational talent development and school to work pathway*” *International Journal for research in vocational education and training* 4 (2).
- [20] Jacob, James, and et al. (2015) “*Professional development program at world Class University.*” Retrieved Febuary 16, 2017. from <https://www.nature.com/articles/palcomms20152>
- [21] สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ. (2556). “รูปแบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง” *ปริญญาคุณุณีพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร: บทคัดย่อ*